

Motion till riksdagen 2007/08:Fi240

**av Solveig Hellquist och Maria Lundqvist-
Brömster (fp)**

Betalningsanmärkningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att höja gränsen för skulders storlek innan betalningsanmärkning och registrering hos kreditupplysningsföretagen sker.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att betalningsanmärkningen stryks ur registret senast ett år efter att man blivit skuldfri.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmuntra samarbete mellan skola och kronofogdemyndighet i hela landet.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en betänketid för sms-lån införs.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda på vilket sätt kreditgivare kan ta ett ökat ekonomiskt ansvar.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen utreder frågor rörande kreditupplysningar och registreringar.

¹ Yrkande 3 hänvisat till UbU.

Fel! Okänt namn på

² Yrkande 4 hänvisat till CU.

Motivering

Den 23 september 2007 kan man läsa följande på text-tv (TV4):

Allt fler hamnar hos kronofogden. Under första halvåret i år ökade antalet betalningsförelägganden med 40 000 jämfört med förra året. Framför allt är det mobilräkningar, interneträkningar, räkningar för fast telefoni som toppar statistiken. Också skulder för sms-lån är en stor post.

På samma sida finns reklam för sms-lån. ”Tomt i plånboken? Ansök om ett snabblån via sms. Pengarna på kontot inom 10 minuter.” En hänvisning till www.meddelanden.se, s. 748 finns också på sidan. Efter att ha undersökt den angivna webbadressen kan det konstateras att det finns goda möjligheter att få ett snabblån även om man har betalningsanmärkningar.

Betalningsanmärkningarna ökar ganska dramatiskt år efter år. Det är en oacceptabel utveckling. De drabbar såväl familjer som enskilda – särskilt ungdomar. Betalningsanmärkningen finns kvar i kreditupplysningsföretagets register i tre år.

På Kronofogdemyndighetens hemsida står bl.a. följande:

Man kan alltså få rättelse till exempel om man har betalat sin skuld innan eller samma dag som registreringen skedde. Man kan också få rättelse om skulden beror på att någon har tagit fel på person. Däremot kan man inte få rättelse om man har betalat skulden först efter registreringen, oavsett vad det beror på. Det hjälper alltså inte att man exempelvis har fått en betalningsuppsmaning skickad till fel adress eller att man inte har förstått den.

Man kan inte heller få rättelse om skulden av något annat skäl minskar eller faller bort efter det att den har registrerats i kronofogdemyndighetens register. Detta gäller oavsett om minskningen beror på att man har betalat, fått anstånd, fått skulden ändrad (till exempel genom omprövning av ett skattebeslut) eller något annat.

Kronofogden synes ha ett strängt, icke förhandlingsbart regelverk.

Det är självklart att man inte ska låna mer pengar än man kan betala tillbaka och att man betalar räkningar i tid. Många – särskilt unga – är dock okunniga om hur lätt det är att få en betalningsanmärkning. En obetald räkning på några hundra kan leda till ödesdigra konsekvenser.

Det kan därför inte anses rimligt att straffas under tre år för en skuld som är mindre än 1 000 kr. Det borde finnas en övre gräns för hur stor skulden skall vara innan det blir fråga om en betalningsanmärkning. Att finnas i ett register under tre år är alltför lång tid om man betalat sina skulder. Tiden borde vara max ett år efter att man blivit skuldfri. Nämnas kan att i vissa länder tas anmärkningen bort när skulden har betalats, vilket är tänkvärt.

Anmärkningsvärt är att personer idag som har skulder och betalningsanmärkningar har möjligheter att ändå ta så kallade sms-lån som kommer in på kontot inom en kvart. Även detta drabbar ungdomar. För att förhindra att människor beställer pengar i ”nödsituationer” eller kanske när man inte är helt nykter bör en betänketid för sms-lån införas. Kreditgivarna bör ta ett större ekonomiskt ansvar för vilka man lånar ut pengar till och ha skyldighet att kontrollera att personen i fråga har betalningsförmåga.

Fel! Okänt namn på

Det finns goda exempel på samarbete mellan kronofogdemyndighet och skola. Ett sådant arbete måste uppmuntras och förstärkas i hela landet. Ungdomar måste få lära sig hur man hanterar kreditkort, kostnader för mobiltelefon, Internet- och sms-lån liksom riskerna med hög skuldsättning. Det gäller inte minst att nå ut till ungdomar som inte har hjälp från hemmet och som riskerar att fastna i en skuldfälla.

Regeringen har tillsatt en utredning som handlar om skuldsaneringslagen och problematiken kring överskuldssatta personer. Det vore önskvärt om denna utredning fick tilläggsdirektiv vad gäller kreditupplysningar och registreringar eller att en ny utredning kring denna problematik tillsätts.

Det är viktigt att vi har regelverk som underlättar för människor att komma tillbaka till samhället för att kunna leva ett självständigt liv i de fall de tagit ansvar för att rätta till tidigare försummelser.

Stockholm den 4 oktober 2007

Solveig Hellquist (fp)

Maria Lundqvist-Brömster (fp)